

[Jørgen Jensen]

mandsrapporten og den økonomiske situation, som i og for sig er årsag til arbejdsløsheden, til yderligere at ramme de arbejdsløse? Jeg synes, det er for groft, at man her spørger om, hvorvidt den økonomiske situation ikke ligefrem indebærer, at vi skal ramme de arbejdsløse.

Det andet, jeg vil omtale, er hr. Kaj Poulsens bemærkninger om understøttelsen. Det er rigtigt, at vi her kan komme med både urigtige og fordrejede påstande. Det er ikke sandt, som man siger rundt omkring, at de ledige får fuld erstatning for deres arbejdstab; de kan højst få 90 pct., som hr. Kaj Poulsen sagde. Ændringen af satserne sker på baggrund af den lønudvikling, som finder sted. Den kommer bag efter den lønudvikling, som er registreret, og som igen halter bag efter prisstigningerne. Derfor er den måde, man kan forhindre en stigning af understøttelsen på, at sætte ind over for prisstigningerne; så bremser man også understøttelserne. Jeg synes, det er en fordrejet måde at fremstille tingene på. Vi går imod lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Grethe Fenger Møller (KF):

Jeg skal kort sige til hr. Holm, at det konservative folkeparti vil meget gerne medvirke til at bekæmpe utilsigtet anvendelse af dagpengereglerne. Det mener vi bare ikke at lovforslag nr. L 150 gør; vi mener, som jeg har sagt flere gange, at der er mulighed for at omgå det.

Jeg vil igen spørge regeringspartierne: ønsker regeringspartierne ikke at være med til at løse problemerne i forbindelse med den afsmittende virkning af automatikken i dagpengeydelsen på lønudviklingen?

Så skal jeg kort sige til hr. Kaj Poulsen, at jeg mener, hr. Kaj Poulsen forveksler mig med sig selv, selv om man ikke rigtig kan forestille sig, at dette skulle være muligt, og at det var hr. Kaj Poulsen, der betragtede vores forslag som henhørende til 1920'erne og 1930'erne, og bestemt ikke mig, der gjorde det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

forkastedes, idet 36 stemte for, 122 imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Arbejdsgiverbetaling, nedsatte dagpenge, ferie, forhøjelse af medlemstallet som betingelse for anerkendelse, arbejdsgivernes kontakt med arbejdsformidlingen m. m.).

(Lovforslag nr. L 150. Fremsat 1/2 79. Første behandling 14/2 79. Betænkning 16/5 79. Anden behandling 23/5 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Der er mundtlig indstilling.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren B. Jørgensen (S):

Jeg skal meddele, at arbejdsmarkedsudvalget har holdt ét møde mellem anden og tredje behandling, hvori vi har haft bl. a. arbejdsministeren i samråd. Efter dette møde indstiller et flertal bestående af socialdemokratiet, venstre, centrum-demokraterne og det radikale venstre lovforslaget til vedtagelse, som det kom til at se ud efter afstemningen ved anden behandling.

Et mindretal bestående af fremskridtspartiet, det konservative folkeparti, socialistisk folkeparti og venstresocialisterne indstiller lovforslaget til forkastelse.

Et andet mindretal, Danmarks retsforbund, vil undlade at stemme.

Honoré (KrF):

Da kristeligt folkeparti ikke er medlem af arbejdsmarkedsudvalget, skal jeg her tilkendegive, hvordan vi vil stemme til det foreliggende lovforslag.

Vi betragter det foreliggende lovforslag som et fremskridt på en del områder – ikke et særlig stort fremskridt, men dog et fremskridt – og er derfor positivt stemt over for det.

[Honoré]

Vi er derimod modstandere af ét element i loven, nemlig nedlæggelsen af de mindre arbejdsløsheds-kasser, og havde det været fremsat i et isoleret lovforslag, ville vi have stemt imod. Når vi skal afveje de to ting imod hinanden, vejer det positive i lovforslaget tungest, og derfor vil vi altså stemme for det pågældende lovforslag. Men vi beklager, at så mange forskellige elementer er bragt sammen i det samme lovforslag.

Tyroll (VS):

Jeg skal først lige sige, at vi fra venstresocialisternes side mener, det er lidt af en ynkelig affære, vi har set, for i arbejdsmarkedsudvalgets behandling af de forskellige lovforslag, der har foreligget, har det været helt klart, at socialdemokratiet og venstre har kunnet styre, hvordan debatten har skullet foregå her i salen, og hvilke forslag der skulle komme til behandling. Den eneste årsag til, at det forslag, som netop er blevet behandlet, fra de konservatives side, kommer i salen, er faktisk, at det skulle virke legitimerende for socialdemokratiet i forhold til det forslag, der kommer lige efter; man manglede ligesom noget, der var lidt mere reaktionært, for at kunne begrunde sit eget forslag. Derimod er alle andre forslag, som har været fremme til behandling i arbejdsmarkedsudvalget, blevet bremset – man har ikke villet afgive betænkning – herunder bl. a. et forslag, som har stor tilknytning til dette lovforslag, et lovforslag fremsat af venstresocialisterne om ferielovgivningen, som drejede sig om, hvorvidt man fra arbejdsgivernes side skal kunne tvangslægge ferie. Jeg kan godt forstå, at socialdemokratiet ikke vil tage stilling til dette, for man var meget kraftigt imod denne tvangslægning, da den i sin tid blev gennemført af de borgerlige, men det er altså udtryk for, hvorledes man fra et flertal: socialdemokratiet og venstre, fuldstændig kan kontrollere, hvordan der skal debatteres her, og så vidt muligt fremme en legitimering af den reaktionære politik, man fører. En ret ynkelig affære, som altså også det radikale venstre har medvirket til kunne gennemføres i dette tilfælde.

Dernæst må jeg sige, at det, vi forsøgte at få lidt mere klaring af under udvalgsarbejdet imellem anden og tredje behandling, var spørgsmålet om, hvordan marginalgrupperne

bliver ramt af dette lovforslag. Vi har klart lagt frem, også i forbindelse med andenbehandling, at der er tale om, at nogle marginalgrupper bliver temmelig vanskeligt stillet som følge af denne lovgivning. Vi har gjort opmærksom på, at ungdomsbeskæftigelsesundersøgelsen af 8. februar 1978 fra Statistiske Efterretninger viser, at 86,6 pct. af de mandlige og 87,6 pct. af de kvindelige ungarbejdere mellem 15 og 17 år ikke er medlemmer af en arbejdsløshedskasse, fordi de er plantet i en marginalgruppe i forhold til arbejdsmarkedet. De har løse ansættelsesforhold; de bliver fyret, når de fylder 18 år, fordi de skal over på voksenløn, og de har ikke i den periode mulighed for at oppebære bi-standshjælp, og der er adskillige andre forhold, som bevirker, at de er vanskeligt placeret; det er dårlige vilkår, de har fået igennem den ordning, der er på arbejdsmarkedet. Netop denne gruppe vil være i særlig grad udsat for følgerne af denne lovgivning, bl. a. fordi de ikke kan regne med, at deres job i ungarbejdersituationen er særlig sikre, og de kan altså heller ikke i givet fald få tilskud til at få opretholdt deres medlemskab af arbejdsløshedskasse, få finansieret deres kontingent osv.

Men arbejdsministeren og de partier, der står bag ved dette forlig, er altså flintrende ligeglade med disse problemer, ser kynisk uden om dem. De går videre med forslaget og går videre med det nye begreb, som er lagt ned i denne lovgivning, nemlig det begreb, som arbejdsministeren har opfundet, der hedder »regulært ledige«, og som går ud på, at medmindre man, selv om man har en omfattende arbejdsløshedssituation, kan vise, at man er i stand til at komme i varig kontakt med arbejdsmarkedet jævnlige, er man ikke berettiget til arbejdsløshedsunderstøttelse.

For os hersker der ingen tvivl om, at dette begreb vil blive udvidet ved de bebudelser, som arbejdsministeren er kommet med om, at der snarest skal tages fat på nogle yderligere revideringer af arbejdsløshedslovgivningen. Det vil altså fortsat i høj grad komme til at gå ud over nogle marginalgrupper, og den eneste grundelse, man rigtig kan høre fra arbejdsministerens side, er, at man har Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke bag sig, et i høj grad løsgjort bureaukratisk organ, som ikke har megen kontakt med medlemmerne i

[Tryll]

de enkelte arbejdsløshedskasser i de enkelte fagforeninger; det er altså det, som bliver brugt som argument for disse angreb på marginalgrupperne.

Med disse bemærkninger vil jeg sige, at vi finder, der ikke er noget belæg for de beløb, man har stillet op for de enkelte poster; vi har ikke kunnet få at vide, hvor meget besparelserne vil komme til at beløbe sig til. Derfor vil vi stadig væk fastholde, at vi regner med, at der bliver adskilligt flere besparelser som følge af den udstødning, der vil blive tale om efter dette lovforslags gennemførelse, og at der altså måske i højere grad bliver tale om, at der på grund af udskydelser af marginalgrupperne vil blive sparet milliardbeløb. Derfor vil vi selvfølgelig kraftigt vende os imod dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 99 stemmer mod 55; 6 stemte hverken for eller imod.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Stoffer og materialer, arbejdsmiljørådet, bidrag til arbejdsmiljøfondet, tavshedspligt).

(Lovforslag nr. L 152. Fremsat 1/2 79. Første behandling 14/2 79. Betænkning 16/5 79. Anden behandling 23/5 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørgen Jensen (DKP):

Vi vil stemme imod lovforslaget, fordi det er et dårligt forslag i den forstand, at det ikke tager hensyn til de erfaringer, man har, og

den viden, vi har, om forholdene på arbejdspladserne.

Ved anden behandling forkastede man kommunisternes forslag om, at man skulle sikre en forhåndsgodkendelse, at man skulle have fuld åbenhed på dette område.

Det er ikke et krav, som alene kommunisterne har rejst, det er der i tusindvis af arbejdere der har rejst rundt omkring på arbejdspladserne. Alle de, som har erfaringer på dette område: miljøkonsulenter og andre i arbejderbevægelsen, erkender, at det er nødvendigt med en forhåndsgodkendelse og nødvendigt med åbenhed om disse spørgsmål.

Man forkastede det altså, vel først og fremmest fordi man følte sig bundet af medlemskabet af EF og de begrænsninger, som det satte for vore muligheder for at lovgive herhjemme.

Ministeren sagde under anden behandling, at der ville være skuffelse i fagbevægelsen efter afstemningen i dag. Jeg mener, ministeren har mulighed for at forhindre, at den skuffelse er for dyb, hvis man tog ordet her og sagde, at man alvorligt ville arbejde for inden næste samling at komme med et forslag, som virkelig sikrede forhåndsgodkendelse og åbenhed.

Der er mange ting, der hver eneste dag, også efter andenbehandlingen, kunne give ministeren grund til at gøre noget sådant; jeg skal bare nævne den sag om spånplader, der diskuteres meget for øjeblikket. Man kunne rejse det spørgsmål – jeg tror ikke, jeg får svar –: hvem er efter vedtagelse af denne lovgivning egentlig ansvarlig, hvem er erstatningspligtig? Ministeren får en række bemyndigelser, men det fremgår også helt klart både af bemærkningerne til lovforslaget, af diskussionen i udvalget og også af de bemærkninger, der er faldet her i salen, at man ikke vil benytte de bemyndigelser til at forhindre f. eks. det, der er sket i forbindelse med spånpladerne i børneinstitutionerne. Det er givet, at det vil koste millionbeløb for ikke at sige milliardbeløb, inden den sag er afsluttet. Hvem skal betale det? Det er os herinde, der lovgiver på en sådan måde, at dette kan ske. Derfor kunne man stille det spørgsmål, om det så er ministeren, der er ansvarlig, når man ikke udnytter mulighederne.

Den anden ting, man kunne nævne, var, som jeg sagde, medlemskabet af EF, som